

PROBLEMA „ETERUL”

ORDINE

Doc. 1

16 septembrie 1980. Instrucțiuni privind întocmirea rapoartelor în problema „Eterul”.
(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 12-13)

Doc. 2

26 octombrie 1984. Ordin prin care Direcția I le solicita securităților județene să ia măsuri pentru a-i împiedica pe scriitorii români să participe la un concurs literar organizat de radio „Europa Liberă”.
(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, f. 103)

Doc. 3

8 septembrie 1989. Ordin trimis de Direcția I la Securitatea Iași prin care îi cerea să demareze supravegherea rudelor și cunoștințelor unor lucrători ai postului de radio „Europa Liberă” ce domiciliau pe raza județului.
(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6171, f. 169)

PLANURI DE MĂSURI

Doc. 1

10 martie 1988. Plan de măsuri în acțiunea „Hermes”. Se urmărea identificarea persoanei care transmisese postulului de radio „Europa Liberă” informații privind revolta studentescă din 17 februarie 1987.
(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 143-144v)

RAPOARTE

Doc. 1

12 iunie 1980. Notă-raport privind problema „Eterul”. Se acționase pentru depistarea și supravegherea persoanelor care intenționau să intre în legătură cu radio „Europa Liberă”, se aplicaseră măsuri preventive (avertizări și atenționări), fusese instruită și dirijată rețeaua informativă.
(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, coperta, ff. 2-4)

Doc. 2

4 iulie 1980. Raport trimis de Securitatea Iași către Direcția I cu privire la măsurile întreprinse în acțiunea „Eterul”. „În atenția” Securității Iași se aflau în acel moment 455 de persoane.
(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 6-8)

Doc. 3

8 decembrie 1980. Notă-raport în acțiunea „Eterul” în care sunt prezentate: obiectivele Serviciului I din cadrul Securității Iași în această problemă, măsurile luate pentru îndeplinirea lor, sarcinile trasate pentru viitor.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 14-19)

Doc. 4

26 februarie 1981. Notă-raport în acțiunea „Eterul” din care reiese că, în pofida măsurilor luate de ofițerii de securitate, numărul persoanelor care audiau radio „Europa Liberă” și încercau să intre în legătură cu angajații acestuia era în continuă creștere.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 22-25)

Doc. 5

9 mai 1981. Raport în care se prezintă rezultatele verificărilor întreprinse în comuna Șipote. La inițiativa unui profesor suplinitor, aici fusese înființat Clubul „Prietenia”, ai cărui membri erau preocupați să intre în legătură cu tineri din alte țări și cu posturi de radio străine.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 26-28)

Doc. 6

16 mai 1981. Raport trimis de Securitatea Iași Direcției I în care prezintă măsurile luate în cazul profesorului Rusu Constantin din comuna Șipote. Acesta organizase clubul „Prietenia” și își îndemnase elevii să intre în legătură cu tineri din statele socialiste și cu posturi de radio occidentale.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 26-28)

Doc. 7

24 noiembrie 1981. Raport în care Securitatea Iași prezintă Direcției I măsurile întreprinse în acțiunea „Eterul”. Aflăm că în „baza de lucru” erau incluse 92 de persoane, că cetățenii străini veniți pe raza județului făcuseră obiectul unei atente supravegheri și că fuseseră aplicate măsuri preventive în peste 50 de cazuri.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 34-36)

Doc. 8

19 martie 1982. Raport trimis de Securitatea Iași Direcției I cu privire la activitatea desfășurată în acțiunea „Eterul”. Sunt prezentate detaliat principalele cazuri aflate în lucru și măsurile întreprinse.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 47-51)

Doc. 9

4 septembrie 1982. Raport prin care Securitatea Iași înainta Direcției I propunerile sale cu privire la conținutul unui material ce urma a fi elaborat și utilizat în pregătirea contrainformativă pe linia acțiunii „Eterul”.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, f. 62)

Doc. 10

10 septembrie 1982. Raport trimis de Securitatea Iași Direcției I cu măsurile luate împotriva unor persoane care trimiseseră scrisori postului de radio „Europa Liberă”.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6171, f. 21)

Doc. 11

24 noiembrie 1982. Raport trimis de Securitatea Iași Direcției I în care arată cum a fost aplicat pe plan local programul de măsuri în acțiunea „Eterul”. Sunt prezentate categoriile de cetățeni care încercau să intre în legătură cu posturile de radio occidentale și motivele lor, canalele utilizate în acest scop, măsurile luate de Securitate și obiectivele stabilite pentru viitor.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 63-71)

Doc. 12

14 aprilie 1983. Raport al Securității Iași referitor la acțiunile întreprinse pentru a diminua influența posturilor de radio occidentale asupra cetățenilor din aria sa de competență.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 76-85)

Doc. 13

14 mai 1983. Raport anual privind activitatea desfășurată de Securitatea Iași în acțiunea „Eterul”. Se constată că sporise considerabil numărul celor care audiau și încercau să intre în legătură cu posturile de radio occidentale.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 87-93)

Doc. 14

24 noiembrie 1983. Raport trimis de Securitatea Iași Direcției I cu privire la activitatea desfășurată în acțiunea „Eterul”. Printre altele, se arată că marea majoritate a celor care trimiteau scrisori posturilor de radio occidentale erau elevi și studenți.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 94-100)

Doc. 15

11 octombrie 1984. Raport anual trimis de Securitatea Iași Direcției I cu rezultatele activităților întreprinse în acțiunea „Eterul”. Se descoperiseră trei canale de legătură cu străinătatea și se luaseră măsuri împotriva persoanelor preocupate să contacteze posturile de radio occidentale, precum și a celor ce le facilitau aceste demersuri.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 116-120)

Doc. 16

19 februarie 1985. Securitatea Iași raporta Direcției I că dispune de 17 surse care ar putea pătrunde în anturajul unor angajați și colaboratori ai posturilor de radio străine.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 128-129)

Doc. 17

12 aprilie 1985. Raport trimis Direcției I de Securitatea Iași în care prezintă măsurile luate pentru îndeplinirea obiectivelor propuse în acțiunea „Eterul”.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 131-133v)

Doc. 18

29 iunie 1988. Serviciul I al Securității Iași trimite celorlalte structuri ale acesteia lista pseudonimelor folosite de ieșenii care încercau să intre în legătură cu posturile de radio străine și adresele pe care erau expediate scrisorile.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 149-150)

SINTEZE**Doc. 1**

3 decembrie 1981. Sinteză a activității ofițerilor Serviciilor I și III din cadrul Securității Iași în problema „Eterul”. Documentul conține informații privind: identificarea unor noi persoane care încercau să intre în legătură cu posturi de radio străine, supravegherea străinilor care veniseră pe raza județului, dinamica bazei de lucru, măsurile preventive aplicate.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 40-46)

TELEGRAME & BULETINE**Doc. 1**

4 februarie 1982. Telegramă prin care Unitatea Specială „R” anunță Securitatea Iași că două persoane din aria sa de competență au primit o dedicație muzicală la radio „Europa Liberă”.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6171, f. 22)

Doc. 2

6 februarie 1982. Telegramă prin care Unitatea Specială „R” anunță Securitatea Iași că, în cadrul emisiunii „Actualitatea românească” de la radio „Europa Liberă”, Virgil Ierunca a vorbit în favoarea criticilor literari Gheorghe Grigurcu și Alexandru Dobrescu.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, f. 58)

Doc. 3

23 martie 1982. Telegramă prin care Unitatea Specială „R” anunță Securitatea Iași că, în cadrul emisiunii lui Andrei Voiculescu de la radio „Europa Liberă”, a fost difuzată o piesă la cererea a două persoane din aria sa de competență.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6171, f. 23)

Doc. 4

10 aprilie 1982. Telegramă prin care Unitatea Specială „R” înștiințează Securitatea Iași că, în cadrul emisiunii „Actualitatea românească” de la radio „Europa Liberă”, Virgil Ierunca i-a lăudat pe criticii literari și pe scriitorii care respingeau influența politicului asupra literaturii.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, f. 57)

Doc. 5

9 iulie 1982. Telegramă prin care Unitatea Specială „R” înștiințează Securitatea Iași că, în cadrul emisiunii muzicale de la radio „Europa Liberă”, Andrei Voiculescu a difuzat o piesă la cererea unor persoane din aria sa de competență.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6171, f. 146)

Doc. 6

18 martie 1985. Buletin „Europa Liberă” referitor la emisiunea „De vorbă cu ascultătorii” din data de 17 martie. Realizatorul emisiunii, Vlad Georgescu, prezentase conținutul mai multor scrisori primite de la cetățeni români.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 13147, vol. 17, ff. 133-139)

LISTE ANGAJAȚI**Doc. 1**

24 aprilie 1985. Listă cu angajații și colaboratorii postului de radio „Europa Liberă” – secția română, care aveau domiciliul în alte țări decât R.F.G.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 137-139)

Doc. 2

24 aprilie 1985. Listă cu angajații și colaboratorii postului de radio „Europa Liberă” – secția română, care locuiau în R.F.G. ori în alte țări, și nu dețineau post telefonic la domiciliu.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 137-139)

STATISTICI**Doc. 1**

1989. Situație statistică privind dinamica rețelei informative, evoluția bazei de lucru și măsurile preventive întreprinse în problema „Eterul”.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, f. 145)

Doc. 2

1989. Situație statistică întocmită de ofițerii Serviciului II al Securității Iași cu dinamica rețelei informative, evoluția bazei de lucru și măsurile preventive întreprinse în problema „Eterul”.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, f. 146)

C.N.S.A.S.